

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2016

Inhoudsopgave

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.2 Paragrafen	17
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
1.2.2 Bedrijfsvoering	20
1.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	20
1.2.4 Financiering	20
1.2.5 Verbonden partijen	22
2. Jaarrekening	23
2.1 Balans	24
2.2 Programmarekening	25
2.3 Toelichtingen	26
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	26
2.3.2 Toelichting op de balans	28
2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	31
2.3.4 Toelichting op de programmarekening	32
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	36
3. Controleverklaring	37
Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2016	40

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2016 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatiepost een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2016 opgenomen bedragen.

Het resultaat na bestemming bedraagt € 9.790 nadelig.

Wij stellen u voor om dit resultaat te onttrekken aan de Algemene Reserve die na deze bestemming € 15.803 bedraagt.

Alkmaar, 30 maart 2017

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 6 juli 2017 de Jaarstukken 2016 worden vastgesteld.

P.M. Bruinooge
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. JAARVERSLAG

1.1 Programmaverantwoording

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 10 gemeenten in Noord-Holland Noord. Deze gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

'Wat moeten we doen?'

Het RHC Alkmaar heeft tot taak:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);
- het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis (artikel 5 GR RHCA 2015).

De programmaverantwoording van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar kent één programma: *Regionaal Archief*.

In het kader van de bovenstaande taken is in 2016, zoals verwoord in de Programmabegroting 2016, naast de hierin geformuleerde aandachtspunten, extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Om de bezuinigingstaakstellingen van de afgelopen jaren op te kunnen vangen was naast het bezuinigen op bepaalde uitgaven ook het genereren van extra inkomsten noodzakelijk. Hierbij is in eerste instantie gekeken naar het nieuwe depotgebouw. Immers, bij het nieuwe depot, dat 'op de groei' gebouwd is, is niet alle depotruimte direct nodig. De op dit moment niet gebruikte ruimte wordt daarom zo veel als mogelijk ingezet om archief van derden in bewaring te nemen, waardoor (tijdelijk) meer eigen inkomsten kunnen worden gegenereerd.
2. De toekomst van het papieren archief is met het nieuwe depot geregeld, maar het volgende vraagstuk dient zich aan: wat te doen met de digitale documenten, nu de gemeenten zo veel als mogelijk digitaal gaan werken? Het antwoord is het implementeren van een e-depot. In 2016 is verder gewerkt aan de voorbereiding van deze implementatie en de hieraan verbonden gevolgen voor de organisatie van het Regionaal Archief. Hierbij zijn de vernieuwingen in het toezicht op de niet overgebrachte archieven bij de gemeente (de archiefinspectie) ook meegenomen. Vanaf 2017 is hiervoor aanvullende financiering nodig zoals opgenomen was in de meerjarenbegroting.

---

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het *Jaarverslag 2016*.

'Wat hebben we gedaan'

1. Het genereren van extra inkomsten door het in bewaring nemen van archief van derden :

Dankzij de groei van het aantal aan derden beschikbaar gestelde meters archiefruimte zijn de inkomsten hiervan de afgelopen jaren flink toegenomen. Het vertrek in 2016 van een van de tijdelijke grotere huurders, het Zuid-Afrikahuis, leidde tot een daling van de inkomsten. Inmiddels is al weer een deel van de vrijgekomen ruimte verhuurd, waardoor het gevolg voor de inkomsten gering was:

Jaar	€
2013	142.000
2014	204.000
2015	234.000
2016	220.000

De bezuinigingstaakstellingen over de jaren 2012-2015 (10%) met aanvullende taakstellingen ter grootte van de jaarlijkse indexeringen hebben tot een totale bezuiniging geleid van bijna 18%. Om dit op te vangen is bezuinigd op personeelslasten, digitalisering en het activiteitenbudget. Uitgangspunt daarbij was dat voorkomen moet worden dat het uitvoeren van de wettelijke taken in gevaar komt. Om dit te realiseren, en daarbij ook nog de jaarlijks stijgende kosten op te kunnen vangen, waren de inkomsten uit het depotverhuur hard nodig om de exploitatie sluitend te krijgen.

In het verslagjaar heeft een door het Algemeen Bestuur uit haar leden samengestelde commissie (Commissie Taken en Financiën) het onderzoek afgerond naar mogelijkheden voor verdere bezuinigingen en/of het genereren van extra inkomsten. Daarbij is met name gekeken naar de gevolgen van verdere bezuinigingen voor de uitvoering van de wettelijke taken. De belangrijkste conclusies van de commissie waren dat op de wettelijke taken verdere bezuinigingen niet meer mogelijk zijn, en dat bezuinigingen op de niet-wettelijke taken zeer weinig opleveren terwijl de impact relatief groot is. Verdere aanbevelingen waren:

- Het instemmen met de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanwege de kosten voor het e-depot, zodat de voorbereidingen hiervoor voortgezet kunnen worden;
- Het advies om de gemeentelijke bijdrage te indexeren en geen bezuinigingsopdracht op te leggen;
- Het zoeken naar extra vormen van dienstverlening aan de deelnemende gemeenten om de organisatorische en financiële basis te verstevigen.

Voor wat dat laatste punt betreft zijn er in 2016 verschillende producten ontwikkeld of in ontwikkeling genomen:

- Er is om het gebrek aan tijdelijke depotruimte op te vangen en het risico van het vertrek van de huidige huurders te voorkomen gezocht naar aanvullende depotruimte, terwijl de huidige ruimte verder is geoptimaliseerd. Hiermee kan ook aan de groeiende vraag vanuit de aangesloten gemeenten om archief vervroegd over te plaatsen en/of uit te plaatsen voldaan worden;
- Omdat steeds meer gemeenten behoefte hadden aan een dienstverlening voor het op verzoek scannen en digitaal aanleveren van archiefstukken (o.m. bouwdoSSIERS), is deze voor zowel gemeenten als burgers ontwikkeld en in gebruik genomen;

- Vanwege de vraag vanuit de gemeenten naar een optimale en efficiënte vorm van digitaal archiveren van videotulen is een pilot gestart, die eind 2016 bijna afgerond was.

Ook heeft het Regionaal Archief verschillende aanvragen gedaan voor de ondersteuning van projecten door derden, waarmee onderzoeken en/of projecten mogelijk werden gemaakt die anders niet uitgevoerd hadden kunnen worden. Het gaat dan onder meer om:

- Een subsidieaanvraag bij het bureau Metamorfoze voor het conserveren en digitaliseren van het archief van de banne Graft (€ 201.315, start in 2016);
- De samenwerking met Familysearch die het mogelijk heeft gemaakt dat in 2015 150.000 'spreads' (= 300.000 pagina's) en in 2016 350.000 'spreads' (= 700.000 pagina's) gescand konden worden. Familysearch heeft op hun kosten deze scans gemaakt en beschikbaar gesteld, waardoor wij ondanks ons geringe digitaliseringsbudget dit jaar weer een groot aantal belangrijke genealogische bronnen aan onze databases hebben kunnen toevoegen;
- Een bijdrage van het programma van Archief2020 voor het onderzoek naar het digitaal archiveren van de videotulen (€ 22.545, start in 2016).

Voor 2016 bedragen de baten voor de inzet van eigen personeel voor het Metamorfozeproject € 44.000. Voor de verhuur van ruimten en diensten die daarmee samenhangen is in 2016 € 220.000 ontvangen. Een nagekomen energieafrekening over de jaren 2014-2015 zorgt voor € 42.000. Vermeerderd met overige baten, is in 2016 een totaalbedrag aan opbrengsten gerealiseerd buiten de algemene gemeentelijke bijdrage van € 346.000. Dit is 15% van de totale opbrengst. Hoewel het positief is dat het RHCA zelf baten weet te genereren, zorgt het ook voor een risico want als deze baten wegvallen, dient zich een begrotingstekort aan dat opgelost moet worden.

2. Het voorbereiden van de implementatie van een e-depot en het aanpassen van de organisatie:

Onder het motto 'Omschakelen naar een digitale toekomst' heeft het Regionaal Archief in 2016 de activiteiten voortgezet die er op gericht zijn om enerzijds ook in de steeds digitaler wordende toekomst te kunnen voldoen aan de wettelijke taken en anderzijds de dienstverlening aan aangesloten gemeenten en burger te verhogen. De overheid schakelt immers steeds meer over op volledig digitale werkwijzen, wat grote gevolgen heeft voor de informatievoorziening en het archiefbeheer. Om er voor te zorgen dat digitale informatie voor lange tijd raadpleegbaar blijft, is het dan ook van belang dat het Regionaal Archief en de lokale overheden al bij de inrichting van informatieprocessen samenwerken.

Naast het beheer over de overgebrachte archieven, het toezicht op de niet-overgebrachte archieven en de meer formele adviesrol, krijgt het archief een kennisfunctie op het gebied van het duurzaam beheren en beter toegankelijk maken van digitale informatie.

Ook streeft het archief er naar om dienstverlening te ontwikkelen die enerzijds gemeenten ontlast en schaalvoordeel oplevert, en anderzijds overheidsinformatie beter toegankelijk maakt voor zowel de ambtenaren van de aangesloten gemeenten als voor burgers en bedrijven.

Hieronder vielen onder meer de volgende activiteiten:

1. Ontwikkeling e-depot

Belangrijkste ontwikkelingen hierbij zijn:

- Opdracht: Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilots en de plannen richting de realisatie van een e-depot, heeft het Algemeen Bestuur in 2016 het Regionaal Archief de opdracht gegeven om concrete voorbereidingen te treffen voor de inrichting van een e-depot. Het doel is dat het digitaal informatiebeheer en de toegankelijkheid van

digitale informatie van alle aangesloten gemeenten in gezamenlijkheid duurzaam kan worden geborgd. Het streven is dat alle aangesloten gemeenten in 2018 gebruik kunnen maken van dit gezamenlijke e-depot. Om dit mogelijk te maken is besloten om ruimte te maken in de financiële begroting door de gemeentelijke bijdrage per 2017 te verhogen met € 0,30 per inwoner. Hiermee is er voldoende ruimte gecreëerd om het benodigde personeel te werven zodat de volgende stap gezet kan worden.

- Metadatamodel: In het kader van het e-depot zijn voorbereidingen getroffen om de informatie bij de gemeenten voor te bereiden op overbrenging naar een e-depot. Hiertoe is naast het reguliere overleg met de informatiemedewerkers van de gemeenten een e-depotbijeenkomst en een TMLO-bijeenkomst georganiseerd. TMLO staat voor 'toepassingsprofiel metagegevens lokale overheden', een metadatamodel dat de landelijke standaard zal moeten worden.
- Project 3x3 afgerond: In juni 2016 hebben we het in 2014 gestarte pilot-project "3x3: duurzaam digitaal archiveren" afgerond. In dit project is gewerkt aan een koppeling van het DMS Corsa (leverancier: BCT) met de e-depot oplossing geleverd door leverancier Data Matters. De pilot 3x3 heeft veel opgeleverd: de deelname in een landelijk kennisnetwerk, kennis op het gebied van e-depots, landelijke standaarden en digitale duurzaamheid, maar ook vooral de praktische ervaring van de samenwerking met verschillende partijen en leveranciers. Toch heeft de pilot ons ook het inzicht gebracht dat er nog een groot gat is tussen wensen en ideeën wat betreft het e-depot en wat we hebben kunnen realiseren. Landelijke standaarden staan nog in de kinderschoenen en de markt voor e-depot voorzieningen is nog niet voldoende ontwikkeld. Ook de techniek blijkt soms een drempel. Dit is echter geen reden om een afwachtende houding aan te nemen! Integendeel, we blijven met geïntensiverde kracht werken aan de ontwikkeling van een e-depot, en de doelstelling om in 2018 een functionerend e-depot aan onze aangesloten archiefvormers te kunnen bieden, blijft van kracht.
- Videotulen: Voor het tweede e-depotproject hebben we gekozen voor samenwerking met het Noord-Hollands Archief, om ook ervaring op te doen met de landelijke e-depot oplossing die is ontwikkeld door het Nationaal Archief en enkele grotere regionaal historische centra. De dataset "Videotulen" van de gemeente Den Helder staat hier centraal. Deze term is een samentrekking van "video" en "notulen", en heeft betrekking op de audiovisuele registraties van raads- en commissievergaderingen die via internet te raadplegen zijn. Na een grondig vooronderzoek is beschreven hoe dit complexe informatiebestand bestaande uit audiobestanden, videobestanden, tekstbestanden en gestructureerde data in de juiste samenhang aan het e-depot moet worden aangeleverd.
- Verkenning: In de tweede helft van 2016 heeft het Regionaal Archief een verkenning uitgevoerd onder alle aangesloten gemeenten, waarbij de gemeentelijke behoeften rondom digitaal informatiebeheer in een e-depotvoorziening centraal stonden. Uit dit onderzoek bleek dat de gemeenten behoefte hebben aan een e-depot en bij de implementatie ervan advies en ondersteuning vanuit het Regionaal Archief verwachten. Gemeenten hechten vooral belang aan een goede aansluiting tussen e-depot en DMS of zaakstelsel. Wel is het applicatielandschap van de aangesloten gemeenten erg heterogeen: er zijn dus veel verschillende systemen waar het e-depot op moet aansluiten. Daarnaast bevestigde de verkenning dat gemeenten nog geen goed beeld hebben van de kwantiteit en kwaliteit van de informatie die in aanmerking komt voor opname in een e-depot.
- E-loket Bouwdossiers: We zijn in april 2016 van start gegaan met de dienstverlening vanuit het E-loket bouwdossiers: www.bouwdossiers.archiefalkmaar.nl. Bouwdossiers worden veelvuldig opgevraagd door zowel particulieren als gemeenteambtenaren, omdat ze informatie bevatten die van belang is bij bijvoorbeeld het kopen of verbouwen van een huis. Daarnaast zijn ze ook interessant voor de historisch geïnteresseerde bezoeker. Het E-loket Bouwdossiers is een webportaal waarmee de dossiers van bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal

kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien. Op dit moment kunnen de bouwdoSSIERS van de gemeente Den Helder vanaf circa 1900 tot 2010 online worden aangevraagd.

- Digitaliseren op Verzoek: mede door de inrichting van het werkproces 'E-loket BouwdoSSIERS' beschikt het Regionaal Archief nu over een scanstraat, waarmee het ook mogelijk is om aanvragen voor het scannen van andere doSSIERS af te handelen.

3. Het op een wettelijk niveau uitvoeren van de inspectie- en adviestaken.

Naast de publieks- en erfgoedfunctie is het Regionaal Archief belast met het toezicht op de niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). Door de volgende ontwikkelingen is deze toezichtstaak de afgelopen jaren verzwaard:

- De toenemende digitalisering bij de gemeenten, die grote gevolgen heeft voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie;
- De verschillende fusieprocessen tussen gemeenten in de regio en het opzetten van samenwerkingsverbanden (keteninformatisering);
- De veranderde regelgeving (Wet RGT) met als gevolg extra taken;
- De introductie van een nieuwe werkwijze ('archief-KPI's').

Doelen:

- Voldoende in kunnen vullen van deze wettelijke taak;
- Verdere ontwikkeling van het gebruik van de 'archief-KPI's' (kritische prestatie-indicatoren) en het verwerken van de resultaten in een benchmark.

Gerealiseerd:

- Op basis van de KPI's is verslag uitgebracht aan colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten en aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Op basis van deze rapporten is een benchmark samengesteld, die is verspreid onder alle aangesloten gemeenten;
- Integrale inspectie uitgevoerd bij de gemeente Texel, waarvan de bevindingen zijn gerapporteerd aan het college van B&W;
- Inspectie van de archiefruimten van de gemeenten Alkmaar en Heiloo, waarvan een rapportage is uitgebracht aan de betreffende gemeenten;
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft de archiefinspectie de ontwikkelingen gevolgd bij de BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo), waarnodig kaders gesteld en advies gegeven;
- De archiefinspectie heeft het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer;
- Op grond van het Besluit Informatiebeheer van de gemeenten Castricum, Heerhugowaard, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Texel en HHNK heeft de archivaris advies uitgebracht over het voorgenomen besluit om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties.

Voor het voldoende kunnen invullen van deze wettelijke taak bleek ook in 2016 meer formatie nodig. Al eerder was geconstateerd dat een uitbreiding van de inspectieformatie nodig was, maar daar is de afgelopen jaren de door de verdergaande digitalisering bij de aangesloten overheden een taakuitbreiding bijgekomen, namelijk voor de voorbereidingen van het e-depot. De benodigde structurele uitbreiding van de formatie hiervoor is door het besluit van het Algemeen Bestuur om de gemeentelijke bijdrage per 2017 te verhogen mogelijk gemaakt.

Ook de overbrenging van de overheidsarchieven valt onder deze taak. De reguliere activiteiten over 2016 in het kort in cijfers:

Kengetallen/indicaties	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Archieven:			
• overgebrachte archieven gemeenten	148	400	1460
• aanwinsten overige archieven	46	50	72
• inventariseren en beschrijven aantal meters	33	200	110 ²

4. Het inzetten op kwaliteit en kwantiteit van dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media en het creëren van een 'werkplaats'.

Doelen:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;
- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:

	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Aantal bezoeken studiezaal	3.700	4.000	3.557
Aantal bezoeken evenementen/rondl./tentoonst. ³	4.252	1.000	4.221
Totaal bezoekers	7.952	5.000	7.778
Aantal paginaweergaven website	4.352.251	2.600.000	4.206.290
Aantal unieke bezoekers	338.000	180.000	287.790
Aantal 'volgers' Facebook	2.217	1.500	3.871
Aantal 'volgers' Twitter	1.111	1.000	1.570

Na een daling van het studiezaalbezoek in het jaar 2015, zagen we in 2016 een stabilisering van het bezoek. De daling van het aantal bezoeken aan evenementen etc., is volledig te

² Dit is exclusief de begeleiding bij de overgedragen archieven van de gemeenten en het verwerken van de bijgeleverde inventarissen in het archiefbeheersysteem van de het Regionaal Archief, waarmee de bijna 1,5 km ook toegankelijk is gemaakt.

³ Initiatieven die in dit verband genoemd moeten worden zijn activiteiten als de Open Monumentendag, Kunst tot de Nacht en de diverse lezingen die in de regio zijn gehouden. Verder de participatie in o.m. het Alkmaars Historisch Café en het Platform Erfgoed Heerhugowaard.

wijten aan het feit dat er in 2016 geen Open Dag is georganiseerd. In 2015 was deze zeer succesvol en trok ruim 1.000 bezoekers.

Ook bij het gebruik van de website zien we een stabilisering, ondanks het feit dat er met de aansluiting van de gemeente Texel een groei verwacht zou kunnen worden. De reden voor de stabilisering is het feit dat steeds meer van onze gegevens ook via andere websites te raadplegen zijn. De Wet Hergebruik Overheidsinformatie (WHO) is bedoeld om de beschikbare data zo veel als mogelijk te verspreiden en dus ook voor andere instellingen en ondernemers gratis beschikbaar te stellen. Dit heeft onder meer geleid tot het opnemen van al onze genealogische data in de particuliere website 'Openarchieven.nl', die zich net als het al bestaande WieWasWie (website van het Centraal Bureau voor Genealogie) richt op het aan het publiek beschikbaar stellen van alle beschikbare Nederlandse genealogische data middels een abonnementensysteem. Dit ligt in de lijn van het uitgangspunt dat de overheid had met de WHO, namelijk 'dat in beginsel alle openbare overheidsinformatie zo gemakkelijk mogelijk beschikbaar moet zijn voor burgers en bedrijven'. Naast het primaire doel kan deze openbare overheidsinformatie ook waarde hebben voor partijen buiten de overheid. Op basis van overheidsinformatie kunnen dan nieuwe producten en diensten met uiteenlopende doeleinden worden ontwikkeld. Hiermee zou het beschikbaar stellen van overheidsdata de economie stimuleren.

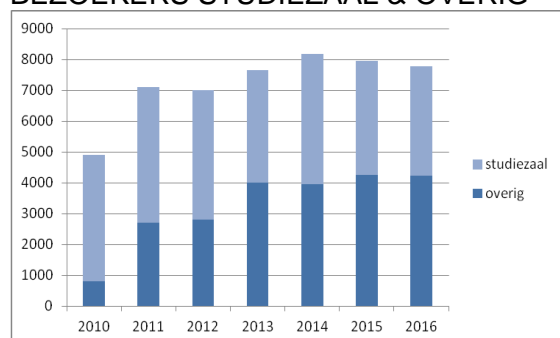
Het Regionaal Archief heeft voor het actief beschikbaar stellen van open data en het gebruik ervan te stimuleren een speciale website ingericht: www.historylab.nl.

Ook het gebruik van de social media blijft stijgen. Het beleid blijft er op gericht om door de steeds groeiende aanwezigheid op internet en de actieve betrokkenheid van het publiek bij de activiteiten, het aantal bezoekers van archief en website te laten groeien.

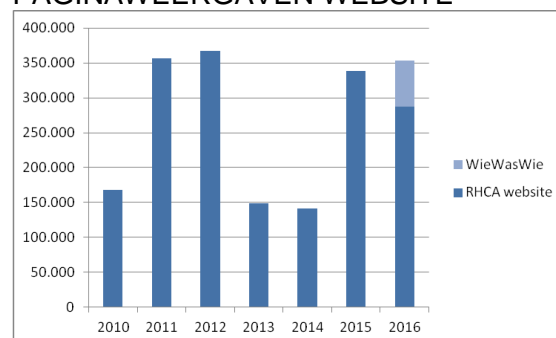
Uit enquêtes blijken de gebruikers van de website zeer tevreden over de geboden dienstverlening. De 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven' (2015) gaf het RHCA een gemiddeld rapportcijfer van 7,9 (7,7 landelijk gemiddelde), waarbij de 8,2 voor de social media (7,6 landelijk) extra vermelding verdient.

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal dagdelen	8x per week

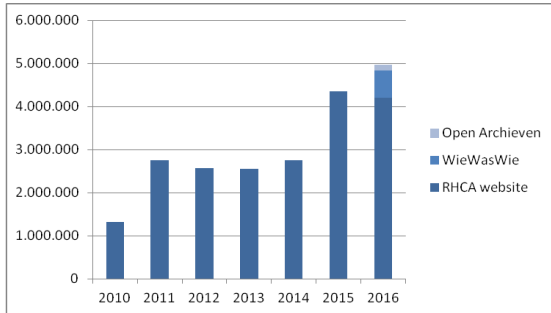
BEZOEKERS STUDIEZAAL & OVERIG

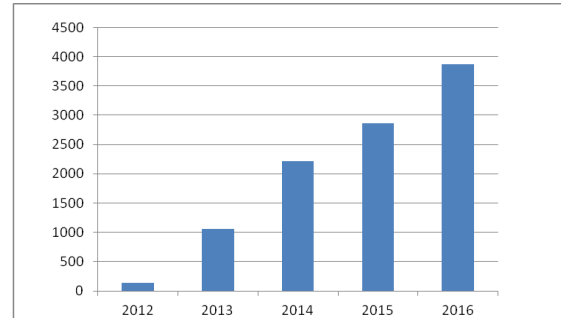
PAGINAWEERGAVEN WEBSITE

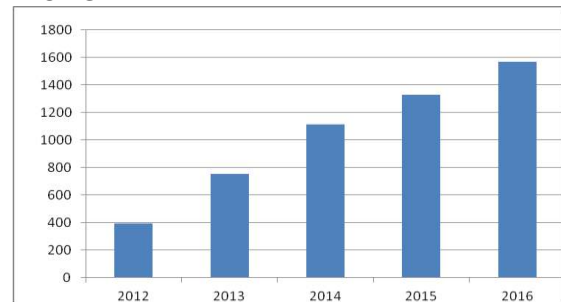
UNIEKE BEZOEKERS WEBSITE

'VOLGERS FACEBOOK'

'VOLGERS TWITTER'

5. Het digitaliseren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van (onderdelen van) de collectie.

Doelen:

- Digitalisering van primaire bronnen voortzetten;
- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers de gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Om de collectie via internet toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang zijn in de afgelopen jaren al vele collectieonderdelen gedigitaliseerd. Dit voorziet duidelijk in een behoefte, gezien het groeiend aantal raadplegingen.

De beleidslijnen digitalisering, samenwerking en regionalisering zijn in deze doelen verenigd. Door de regionale bronnen op deze manier te ontsluiten is het mogelijk de historische informatie 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en -streek. Ook is het doel bereikt om een deel van de geïnteresseerden actief te betrekken door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Vele vrijwilligers werken met de invoermodules van het Regionaal Archief, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronmateriaal.

Vanwege de bezuinigingen was er de laatste jaren nauwelijks budget voor digitalisering van bronnen. Door het creëren van aanvullende fondsen, zoals het aanvragen van subsidies en het meedraaien in projecten van derden zijn we er toch in geslaagd een flink aantal projecten te realiseren.

Gerealiseerd:

	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	2.587	6.000	0
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	5.653	3.000	8.650
• archieven (m.n. genealogische bestanden)	300.000	5.000	700.000

De grote stijging bij het digitaliseren van archieven werd mogelijk gemaakt door de samenwerking met Familysearch, waarmee in 2015 het project 'digitalisering bevolkingsregister' is gestart. Deze grootste genealogische organisatie ter wereld verzamelt en deelt genealogische gegevens op hun website *familysearch.org*. Het Regionaal Archief had zelf de bevolkingsregisters van de aangesloten gemeenten over de periode 1920-1940 al laten digitaliseren en online gezet. Familysearch heeft nu de resterende bevolkingsregisters over de periode 1850-1920 en daarnaast de bij het bevolkingsregister behorende woningkaarten en huisregisters over de periode 1850-1940 gescand. Nu kan het gehele bevolkingsregister tot 1940 integraal worden geraadpleegd via *archieffalkmaar.nl*. Daarnaast zijn de notariële archieven van alle gemeenten tot 1843 gescand, waarmee een belangrijke bron voor zowel historisch als genealogisch onderzoek ontsloten is. Van kranten, tijdschriften en boeken zijn in 2016 geen scans geproduceerd. Van de lopende jaargangen tijdschriften (en een enkele krant) wordt echter steeds meer direct digitaal aangeleverd, waardoor er wel nieuwe pagina's toegevoegd zijn aan de database.

In 2016 is door de vrijwilligers hard gewerkt aan het op naam ontsluiten van de 'notariële repertoria'. Deze toegangen op de notariële archieven helpen de onderzoeker snel de weg te vinden in deze informatierijke bron. De 35 vrijwilligers hebben 86.436 akten ingevoerd, waarmee 181.542 nieuwe namen zijn toegevoegd aan de database. In totaal zijn er nu 2.226.749 namen terug te vinden in onze database.

Een andere groep vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen, zoals de notulen van de Alkmaarse vroedschap uit de jaren 1598-1608, en stukken uit het archief van de geschiedschrijver Simon Eikelenberg (18^e eeuw).

Daarnaast is er met de inzet van de social media ook gewerkt aan de vergroting van de interactiviteit. Met de inzet van Facebook en Twitter zijn inmiddels community's gevormd, die het Regionaal Archief volgen en ook regelmatig hun reacties geven op de berichten en de informatie zelf ook verder verspreiden. Niet alleen via internet, maar ook in de reguliere contacten ontvangen we regelmatig complimenten over onze activiteiten op de sociale media en onze omgang met open data, wat ons sterkt in het idee dat we op de goede weg zijn.

6. Samenwerken met historische verenigingen, o.m. door het laten gebruik maken van de infrastructuur van het archief (depot/collectiebeheer, digitaliseren/applicatie, vrijwilligers)

Doelen:

- Beschikbaar stellen van de infrastructuur van het RHCA voor historische verenigingen en erfgoedinstellingen, t.w.:
  - Beschikbaar stellen van de internetapplicaties van het RHCA zodat verenigingen hun eigen collecties via de beeldbank en tijdschriftenviewer op hun eigen website kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
  - Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;

- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.
- Via internet beschikbaar stellen van de tijdschriften van de historische verenigingen uit de regio.

Het Regionaal Archief zet het beleid voort, om in samenwerking met de historische verenigingen de tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven, te digitaliseren en via internet beschikbaar te stellen. Deze publicaties worden meestal in kleine oplage uitgegeven en zijn daardoor vaak niet meer leverbaar. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere kring, voor iedereen beschikbaar.

De meeste historische verenigingen beschikken niet over een veilige en geklimatiseerde opslag of over een digitale infrastructuur waarin de duurzaamheid van (gescande) afbeeldingen is gegarandeerd. Door de digitaliseringskennis en infrastructuur van het Regionaal Archief beschikbaar te stellen hebben zij de mogelijkheid om hun gedigitaliseerde materialen via de databases en website van het Regionaal Archief op een professionele manier op internet te zetten en op te slaan. In de collecties bevinden zich soms kostbare en unieke exemplaren, die na digitalisering ook een veilige plaats kunnen krijgen in de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief. Dankzij deze samenwerking is het materiaal voor de toekomst veiliggesteld en bovendien voor een groot publiek bereikbaar.

Enkele collectieonderdelen zijn al opgeslagen in de depots van het Regionaal Archief. Met een aantal verenigingen zijn inmiddels afspraken gemaakt, terwijl met andere gesproken wordt over deze samenwerking.

Ook het initiatief van de website 'Op de kaart' is met het oog hierop opgezet. Het biedt een intuïtieve manier om kennis te nemen van de geschiedenis van de eigen woon- of geboorteplaats en geeft vele mogelijkheden om de historische kennis toegankelijk te maken via internet. De verenigingen en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om informatie toe te voegen. Inmiddels zijn er interactieve kaartwebsites van Alkmaar, Heerhugowaard, Heiloo en Den Helder beschikbaar.

Indien er vraag is vanuit een historische vereniging of gemeente, kan ook voor andere gemeenten een 'Op de kaart'-website gemaakt worden. Het succes van deze sites wordt namelijk bepaald door de mate van samenwerking die hierin gecreëerd kan worden.

7. Acquisitie bronnenmateriaal

In het kader van de opdracht om de lokale en regionale geschiedbeoefening te stimuleren en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal, past het werk aan de bibliotheek en de topografisch-historische atlas:

Gerealiseerd:	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Wetenschappelijke bibliotheek:			
• aantal aanwinsten	447	500	405
• aantal beschrijvingen	664	800	1.439
Topografisch-historische atlas			
• aantal aanwinsten (collecties)	75	40	77
• aantal beschrijvingen	7.200	2.500	8.850

8. Huisvesting

Doelen:

- Verhuur van depotruimte om de hogere lasten voor huisvesting op te vangen
- Particuliere archieven in de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling zullen extra aandacht krijgen

Onder punt 1 is al gemeld dat we er ook in 2016 in zijn geslaagd om de gestelde doelen te realiseren voor het werven van extra inkomsten door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden. Vanwege de grote interesse van zowel de aangesloten gemeenten als derden voor het (tijdelijk) opslaan van archieven in onze depots, is een aantal vaste kasten in een van de depots vervangen door verrijdbare archiefstellingen. Dit betekent dat nu op een klein deel van het bibliotheekdepot na (gereserveerd voor kwetsbare boeken en delen die beter niet in verrijdbare stellingen kunnen worden geplaatst) alle depots volledig ingericht zijn met verrijdbare stellingen. Dit betekent dat er een zo goed als optimale efficiëntie is bereikt.

Daarnaast is er in samenwerking met de gemeente Alkmaar hard gewerkt aan een verdere optimalisatie van de klimaatinstallatie, met als resultaat dat de energielasten significant lager uitvielen.

Met het in gebruik nemen van het nieuwe depot in 2013 is er voldoende ruimte om ook weer actief te acquireren op basis van het Acquisitiebeleidsplan. Hierbij is extra aandacht geweest voor de particuliere archieven uit de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling en de bouwvergunningen. Dit betrof in de afgelopen periode met name archieven van kerkgenootschappen en organisaties die zich op de jongerencultuur richten.

Huisvesting in m²:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)

1.591 m²

Depotruimte (BVO)

2.586 m²

De beschikbare opslagcapaciteit beslaat ca. 18.589 m¹ (was 18.029 m¹). De uitbreiding is ontstaan door het vervangen van een aantal vaste door verrijdbare stellingen.

De stand van zaken per 31-12-2016:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
RAA archief & collecties ⁴	6.602	6.828	8.585	9.042	9.376	11.037 ⁵
Waterschappen	800	810	811	811	811	817
Verhuur derden	780	686	3.158	5.206	6.222	5.310 ⁶
Totaal (streckende meter):	8.182	8.324	12.554	15.059	16.409	17.164

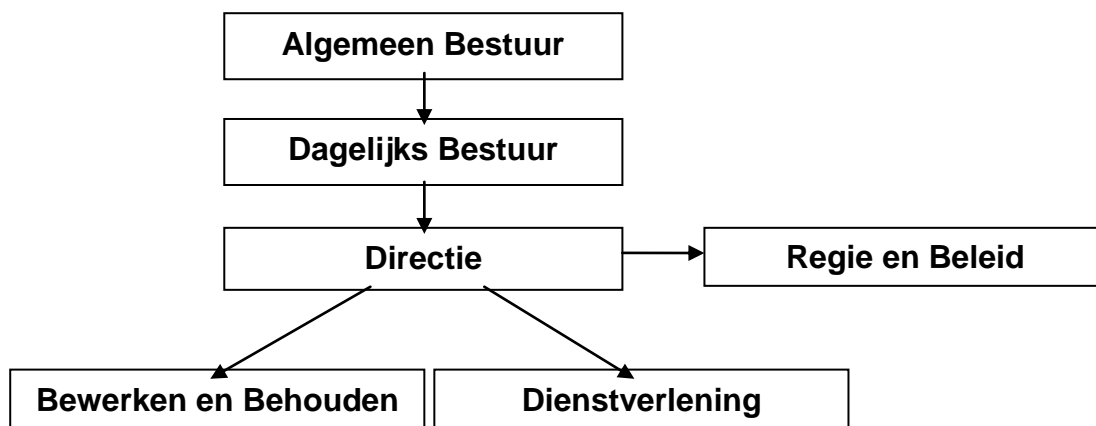
⁴ Door een wijziging in meetmethodiek wijken de metrages iets af van vorige jaren, de trends zijn echter gelijk gebleven.

⁵ De grote stijging over 2016 is te verklaren doordat een aantal gemeenten de bouwvergunningen hebben overgebracht, waarmee in 2016 de archiefcollectie met ruim 1,5 kilometer archief is gegroeid.

⁶ De daling in het aantal verhuurde meters is veroorzaakt door het vertrek van het Zuid-Afrikahuis, die tijdelijk ruimte had gehuurd vanwege de verbouwing van hun huisvesting en depot in Amsterdam.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Baten en lasten 2016 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

'Wat heeft het gekost?'

Totaal baten	€ 2.383.706
Totaal lasten	€ 2.393.496
Resultaat	€ 9.790 negatief
Inclusief mutaties in de reserves	

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Op 1 januari 2016 (na bestemming van het resultaat over 2015 van € 693 voordelig in de algemene reserve) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 208.304. Het eigen vermogen kende per eind 2015 na resultaatbestemming de volgende verdeling:

Algemene Reserve	€ 25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 114.412
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	€ 48.298
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 20.000
Totaal eigen vermogen	€ 208.304

Per eind 2016 was de stand van de reserves als volgt:

Algemene Reserve	€ 25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 98.068
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	€ 0
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 0
Nog te bestemmen resultaat	€ 9.790 -/-

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2016 € 25.594. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het begrotingstotaal. Voor 2016 bedraagt dit maximum € 56.857. Door onttrekking van het negatieve resultaat over 2016, daalt de algemene reserve na bestemming tot € 15.803.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg

De Provincie Noord-Holland heeft voor de verbetering van de publiekstoegankelijkheid van de nieuwe huisvesting een subsidie beschikbaar gesteld die in de loop van de jaren (t/m 2022) vrijvalt ter dekking van afschrijvingslasten op investeringen die op dit gebied zijn gepleegd. Deze bestemmingsreserve bedraagt per balansdatum € 98.068. Jaarlijks wordt hier € 16.344 aan onttrokken tot de reserve is uitgeput.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van (een deel van) de lasten die de in de periode 2015-2016 gemaakt worden voor de voorbereiding van het e-depot en voor de implementatie van de inspectietaken. In 2015 is een aanzienlijk deel van de bestemmingsreserve vrijgevallen ter dekking van salarislasten m.b.t. dit onderdeel. Het restant is in 2016 vrijgevallen.

Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders

Deze bestemmingsreserve is beschikbaar gehouden om achterstanden in de reguliere bedrijfsvoering op te kunnen vangen die zijn ontstaan door de uitvoering van het Metamorfoze-project. In 2015 is een aanvang gemaakt met de uitvoering van een conserveringsproject voor charters (perkamenten documenten uit de 14^e – 18^e eeuw). Eind 2015 is een derde van dit project uitgevoerd en bedraagt deze bestemmingsreserve nog € 20.000. Het restant is in 2016 vrijgevallen en het project afgerond.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

De risico's die begin 2016 zijn onderscheiden, zijn in meer of mindere mate nog steeds aanwezig. Begin 2017 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Voortgang nullijn en/of bezuiniging
2. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden
3. Geen extra financiering voor nieuwe taken

Ad. 1 Nullijn en/of bezuiniging

Omdat een groot deel van de exploitatie vastligt (eigen personeel en huisvesting vormt ruim 80% van de begroting), zijn extra bezuinigingen zeker op korte termijn niet eenvoudig te realiseren. Zo is de mogelijkheid voor bezuiniging op huisvestingskosten zeer beperkt:

- Het bestaande huurcontract heeft een looptijd van 20 jaar.
- Opzeggen van een deel van het contract alleen mogelijk met instemming van de verhuurder.
- Grootste deel betreft depotruimte (ca. 80%); hierop is bezuiniging in het geheel niet mogelijk.

Onder punt 1 op pagina 6 is al verwezen naar de Commissie Taken en Financiën, die onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheden en gevolgen van verdere bezuinigingen en versteviging van de financiële basis. Het advies was af te zien van verdere bezuinigingen en de benodigde financiering voor het e-depot goed te keuren en de gemeentelijke bijdrage te indexeren. We achten het risico verwaarloosbaar dat de komende jaren geen indexering wordt toegekend maar willen dit onderwerp niettemin onder de aandacht blijven brengen.

Ad. 2 Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden

Over 2016 heeft het Regionaal Archief ruim € 300.000 inkomsten uit aanvullende diensten gerealiseerd, met name door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden, maar ook door subsidieontvangsten.

Er bestaat het risico dat een of meer partijen (een deel van) de huur van opslagcapaciteit opzegt. Dit betreft met name het deel van de 'externe' partijen, over 2016 ca. € 220.000. De kans op het wegvallen van de helft hiervan wordt ingeschat op 50%, hetgeen een aanwezigheid van weerstandsvermogen vergt van € 55.000.

Daarnaast zal het Regionaal Archief zelf steeds meer depotruimte nodig hebben, waardoor de te verhuren capaciteit afneemt. Voor de komende jaren levert dit laatste nog geen problemen op, maar in de toekomst zal hier wel rekening mee gehouden moeten worden.

Om dit risico te verkleinen, is in 2016 gezocht naar extra externe depotcapaciteit. Deze kan ingezet worden om aan de groeiende vraag te voldoen en geeft bovendien de mogelijkheid om bij het vertrek van een van de grotere huurders toch de bezettingsgraad van het eigen depot hoog te houden.

Ad. 3 Geen extra financiering voor realisatie e-depot

In de begroting waren geen gelden opgenomen voor extra inspectiecapaciteit en voor de voorbereidingen voor een e-depot. Voor de periode 2015-2016 is hiervoor de Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling beschikbaar gesteld. Zoals in de jaarstukken over 2015 al aangegeven, werd verwacht dat vanaf eind 2016 extra middelen nodig zijn omdat de bestemmingsreserve tegen die tijd uitgeput zal zijn. In de begroting voor 2017 zijn deze kosten inmiddels meegenomen en gedekt door een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Wel zal rekening gehouden moeten worden met extra kosten per 2018 voor de daadwerkelijke realisatie van een e-depot. Deze kosten zullen in de loop van 2017 duidelijk worden. We hanteren een mogelijk risico op termijn van € 100.000.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

1. Voortgang nullijn en/of bezuiniging:	€	0
2. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden	€	55.000
3. Geen extra financiering voor nieuwe taken	€	<u>100.000</u>
Totaal:	€	155.000

Rekening houdend met de stand van de Algemene Reserve per eind 2015 (bijna € 26.000), bestaat er een risico van € 129.000. Dit bedrag kan als volgt verdeeld worden (gewichten zijn de gemeentelijke bijdragen voor 2016):

Gemeente	Bijdrage 2016	risico boven de algemene reserve
Alkmaar	827.929	54.571
Hollands Kroon	166.411	10.969
Bergen	105.018	6.922
Castricum	120.264	7.927
Den Helder	197.691	13.030
Heerhugowaard	156.378	10.307
Heiloo	78.936	5.203
Langedijk	95.505	6.295
Schagen	161.480	10.644
Texel	47.534	3.133
Totalen	1.957.143	129.000

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Het meer digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen en catalogi heeft geleid tot een groei van de raadpleging en het gebruik van de bronnen via internet. Deze raadpleging komt niet in plaats van, maar bestaat naast de huidige raadpleging van bronnen in de studiezaal. Deze twee activiteiten (studiezaal- en internetgebruik) ontwikkelen zich naast elkaar, waardoor de extra uitgaven voor digitalisering niet gecompenseerd kunnen worden door behaald efficiencyvoordeel. Het beoogde effect, een groei van de raadpleging via internet, is wel behaald. Vanwege de kosten die gemaakt worden, zowel incidentele (digitalisering) als structurele (beschikbaarstelling via internet), zal er in de begroting de komende jaren rekening gehouden moeten worden met een verdere stijging van ICT gerelateerde kosten.

Deze stijging zal nog versterkt worden door de ontwikkelingen bij de overheden, waar op dit moment steeds meer digitaal gewerkt wordt. Van verschillende aangesloten gemeenten is nu al de vraag binnengekomen om digitale bestanden te kunnen overbrengen. Deze zullen vervolgens permanent bewaard moeten blijven, waarvoor het Regionaal Archief over een gecertificeerd e-depot zal moeten beschikken. Voor de daadwerkelijke realisatie van een e-depot zal aanvullend budget beschikbaar moeten worden gesteld. In de loop van 2017 zal meer zicht ontstaan op de bedragen die hiervoor nodig zijn.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien.

1.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2015 een boekwaarde van € 462.094. In 2016 is voor € 21.425 geïnvesteerd in archiefkasten in het depotgebouw.

Op 31-12-2016 bedraagt de boekwaarde van de activa € 399.304.

Deze boekwaarde is als volgt te verdelen:

Machines/apparaten en installaties	€ 395.346
Overige materiële vaste activa	€ 3.958

1.2.4 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het Treasurystatuut is in 2015 herzien en in het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Door de omvang van de investeringen die zijn gedaan in het kader van de verhuizing en de voortschrijdende bezuinigingen was de liquiditeitspositie van het RHC begin 2015 dusdanig, dat is overgegaan tot het aantrekken van een lening bij de BNG van € 250.000 voor de duur van twee jaar. Het rentepercentage dat hiermee gemoeid is, bedraagt 0,89% per jaar. Het totale geleende bedrag is begin 2017 terugbetaald. Tegelijkertijd is een nieuwe lening aangegaan voor 2 jaar bij de Nederlandse Waterschapsbank. Het nieuwe rentepercentage bedraagt 0,02%.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het RHCA is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het RHCA geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het RHCA zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 94.432 negatief. Gecorrigeerd voor afschrijvingen (€ 84.215) en investeringen (€ 21.425), bedraagt het EMU-saldo over 2016 € 31.642 negatief.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	verloop van de kengetallen		
	realisatie 2015	begroting 2016	realisatie 2016
Netto schuldquote	11,8%	14,2%	12,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	11,8%	14,2%	12,0%
solvabiliteitsrisico	34,1%	24,1%	18,4%
structurele exploitatieruimte	-8,5%	-3,7%	-7,3%

De schuldquote is eind 2016 ongeveer op hetzelfde niveau als eind 2015. De begroting ging uit van een hogere quote omdat in de begroting een lager eigen vermogen was opgenomen en beperkter vlottende activa. Mede door een nog te ontvangen subsidie is de schuldquote lager uitgevallen. De solvabiliteit is lager dan begroot omdat door de omvangrijke vrijval van bestemmingsreserves het eigen vermogen aanzienlijk verminderd is. De structurele lasten zijn hoog ten opzichte van de structurele baten. De niet-structurele baten worden gevormd door vrijval uit bestemmingsreserves, risicovolle externe baten en een eenmalige meevaller m.b.t. energielasten. De structurele exploitatieruimte is ruimer negatief dan de begroting omdat de vrijval van de bestemmingsreserve niet volledig verwerkt was bij de bepaling van het kengetal bij de begroting.

1.2.5 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

2. JAARREKENING

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2016	31-12-2015
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>	399.304	462.094
<u>Investerings met een economisch nut :</u>		
Overige investeringen met een economisch nut	399.304	462.094
Totaal vaste activa	399.304	462.094
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	6.141	391
Vorderingen op openbare lichamen	460	71
Overige vorderingen	5.680	320
<u>Liquide middelen</u>	57.964	32.314
Kassaldo	280	1.265
Banksaldi	57.684	31.049
<u>Overlopende activa</u>	155.134	115.880
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	155.134	115.880
Totaal vlottende activa	219.238	148.586
TOTAAL	618.542	610.680
PASSIVA	31-12-2016	31-12-2015
VASTE PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>	113.871	208.304
Algemene reserve	25.594	24.900
Bestemmingsreserves	98.068	182.710
Resultaat na bestemming	-9.790	693
<u>Vreemd vermogen</u>	0	250.000
Lening BNG	0	250.000
Totaal vaste passiva	113.871	458.304
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	345.680	8.671
Overige schulden	323.878	8.671
Debetsaldo bank	21.802	0
<u>Overlopende passiva</u>	158.991	143.705
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	158.991	143.705
Totaal vlottende passiva	504.671	152.376
TOTAAL	618.542	610.680

PROGRAMMAREKENING (in €)

Baten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143
Incidentele baten	195	-	42.079
Totaal baten	2.154.339	2.212.934	2.299.064

Lasten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760
Kapitaallasten	90.056	90.975	86.440
Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296
Digitalisering	1.137	4.000	24.211
Materiële kosten	53.999	57.320	96.006
Directe productkosten	53.983	62.500	62.850
Totaal lasten	2.230.379	2.274.277	2.393.496

Saldo van baten en lasten	76.041-	61.344-	94.432-
----------------------------------	----------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	76.734	61.344	84.642
Mutatie reserves	76.734-	61.344-	84.642-

Resultaat	693	0	9.790-
------------------	------------	----------	---------------

Begrotingsrechtmatigheid

De programmarekening bestaat uit één programma. Ten opzichte van de begroting is er in totaal een overschrijding te zien op de lasten van 5,2% (€ 119.000 ten opzichte van € 2.274.000). De voornaamste oorzaak hiervoor is gelegen in de kosten van inhuur derden (deels vergoed uit de subsidie Metamorfoze). Omdat er eveneens een overschrijding te zien was op de opbrengsten, is het uiteindelijke negatieve resultaat beperkt tot € 9.790.

Bij de analyse van de verschillen is het belangrijk hieraan een oordeel te koppelen over het zich wel of niet voordoen van begrotingsrechtmatigheid. In principe zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig tenzij het Algemeen Bestuur vindt dat er redenen zijn om te oordelen dat de overschrijdingen rechtmatig zijn. Het Algemeen Bestuur heeft in het controleprotocol al een kader gecreëerd met een indeling van oorzaken van begrotingsoverschrijdingen.

Het bestuur wordt periodiek op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee geïnformeerd van over- en onderschrijdingen. Het bestuur geeft hiermee ook haar toestemming voor de overschrijdingen. Het is voor het RHC niet gebruikelijk om te werken met begrotingswijzigingen maar als gevolg van de toetreding van de gemeente Texel is de begroting op dat punt gewijzigd. De lasten passen binnen het bestaande beleid en zijn bovendien beperkt van omvang. De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2016 € 25.594 en daalt door bestemming van het behaalde resultaat naar € 15.803.

Met het vaststellen van de programmaverantwoording verklaart het Algemeen Bestuur zich akkoord met de overschrijding van de lasten op de genoemde onderdelen.

2.3. TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Microfichering en digitalisering)	10 jaar

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen. Eind 2016 was het saldo van de lopende rekening van de BNG negatief zodat dit verantwoord is onder de vlottende passiva.

Vaste Passiva

De langlopende lening van € 250.000 die in januari 2015 is aangegaan voor een periode van 2 jaar is gesloten, is per medio januari 2017 afgelost. Waardering hiervan is tegen nominale waarde onder de vlottende schulden. Na aflossing is overigens een lening met dezelfde omvang aangegaan, wederom voor een periode van 2 jaar.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Overige investeringen met een economisch nut	399.304	462.094

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	395.346	454.178
Overige materiele vaste activa	3.958	7.916
Totaal	399.304	462.094

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Investeringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	454.178	21.425	-	80.257	395.346
Overige materiele vaste activa	7.916	-	-	3.958	3.958
Totaal	462.094	21.425	-	84.215	399.304

De afschrijvingen op een deel van de inrichting van het pand worden gedekt door een bestemmingsreserve die met dit doel gevormd is. De resterende omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt per 31-12-2016 € 98.068,-.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-16	31-12-15
Gemeenten	460	71
Vorderingen op openbare lichamen	460	71

Overige vorderingen	31-12-16	31-12-15
Debiteuren	5.680	320
Stand ultimo boekjaar	5.680	320

Liquide middelen

	31-12-16	31-12-15
Kassaldo	280	1.265
Banksaldi	57.684	31.049
Stand ultimo boekjaar	57.964	32.314

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-16	31-12-15
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Belastingdienst / Omzetbelasting 4e kwartaal	59.412	57.601
Project Archief 2020		12.443
Webhosting	21.220	12.394
WSO-systeembeheer	13.334	12.540
Project Metamorfoze	43.035	
Overige	18.133	20.902
Totaal	155.134	115.880

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2016	31-12-2015
Algemene reserve	25.594	24.900
Bestemmingsreserves	98.068	182.710
Resultaat na bestemming	9.790	693
Totaal	113.871	208.304

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Reserves	31-12-2015	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2016
Algemene reserve	24.900			693	25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	114.412		16.344		98.068
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	48.298		48.298		-
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	20.000		20.000		-
Totaal	207.610	-	84.642	693	123.662

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 juli 2016 is de programmaverantwoording over 2015 vastgesteld, waarbij is ingestemd met de voorgestelde resultaatverdeling. Het positieve resultaat over 2015 van € 693 is naar aanleiding hiervan toegevoegd aan de Algemene Reserve. In 2016 is de Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg verminderd met het jaarlijkse bedrag dat bij de vorming van de reserve bepaald is ter dekking van de afschrijvingen op een deel van de investeringen. Het restant van de Bestemmingsreserve Metamorfoze, die is ingesteld om achterstanden goed te maken die als gevolg van dat project ontstaan waren, is in 2016 vrijgevallen. Het restant van de Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling is eveneens in 2016 vrijgevallen.

Lang vreemd vermogen

	31-12-2016	31-12-2015
Lening BNG	-	250.000
Totaal	-	250.000

Begin 2015 is een lening aangetrokken bij de BNG ten grootte van € 250.000 voor een periode van 2 jaar. Als gevolg van aanzienlijke investeringen in verband met de huisvesting, was er behoefte aan aanvullende liquide middelen. De lening is aangetrokken met een rentepercentage van 0,89%. De lening is begin 2017 afgelost en de verplichting hiertoe is eind 2016 onder de vlottende schulden opgenomen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2016	31-12-2015
Aflossing lening BNG	250.000	
Overige schulden < 1 jaar	73.878	8.671
Banksaldo (eind 2015 onder liquide middelen)	21.802	-
Totaal	345.680	8.671

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2016	31-12-2015
Vereniging van Huurders afrekening afgelopen jaar		39.019
Te betalen vakantiegeld	33.528	
Belastingdienst-Loonbelasting dec '16 ('15)	50.221	50.957
Belastingdienst-VpB stelpost	25.000	
ABP pensioenen		11.819
Te betalen accountantskosten	6.158	6.800
Betalingen aan crediteuren onderweg	20.423	
Diversen	23.660	35.110
Totaal	158.991	143.704

2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 215.004 voor 2017. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2017 € 546.766 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033.

2.3.4 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Baten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143
Incidentele baten	195	-	42.079
Totaal baten	2.154.339	2.212.934	2.299.064

Lasten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760
Kapitaallasten	90.056	90.975	86.440
Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296
Digitalisering	1.137	4.000	24.211
Materiële kosten	53.999	57.320	96.006
Directe productkosten	53.983	62.500	62.850
Totaal lasten	2.230.379	2.274.277	2.393.496

Saldo van baten en lasten	76.041-	61.344-	94.432-
----------------------------------	----------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	76.734	61.344	84.642
Mutatie reserves	76.734-	61.344-	84.642-

Resultaat	693	0	9.790-
------------------	------------	----------	---------------

Het negatieve resultaat over 2016 heeft als voornaamste oorzaak de niet begrote lasten van nog uit te betalen vakantietoeslag (van juni tm december 2016) in het kader van het individueel keuzebudget (€ 33.528). Hiernaast is er hogere inhuur van personele inzet geweest ten behoeve van inspectie, e-depot en het charterproject dat verlaat is uitgevoerd als gevolg van de realisatie van het Metamorfozeproject van enige tijd geleden. Tegenover deze voorziene extra inzet heeft een vrijval plaatsgevonden uit de bestemmingsreserves die met dit doel gevormd zijn. Verder zijn de kosten van huisvesting hoger dan begroot als gevolg van een te beperkte oorspronkelijke raming. De kosten zijn in lijn met 2015. In de materiële kosten is een stelpost opgenomen in verband met mogelijke verplichtingen van Vennootschapsbelasting (€ 25.000). Tevens is er een incidentele bate gerealiseerd in de vorm van een positieve afrekening van energielasten. In totaal is er een beperkt negatief resultaat gerealiseerd.

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842

De verrichte diensten zijn de omzetten van aan derden geleverde diensten. Een toenemend beroep van externe organisaties leidt tot hogere baten van verhuur van opslagruimte. Het uitgangspunt voor de komende jaren is dat deze opbrengsten gerealiseerd blijven worden.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143

De gemeentelijke bijdrage per inwoner is in 2016 gelijk gebleven als gevolg van het wederom niet honoreren van de loon- en prijsindexering. Stijging van de totale bijdrage is het gevolg van de toetreding van de gemeente Texel tot de gemeenschappelijke regeling.

Incidentele baten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Incidentele baten	195	0	42.079

In 2016 is een aanzienlijke positieve afrekening van energielasten over de jaren 2014 en 2015 ontvangen.

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Totaal Personeelskosten	992.266	1.049.425	1.022.320

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde salariskosten zijn lager dan de in de begroting opgenomen omdat niet alle formatie is ingevuld (13,43 fte ipv 14,66 fte). In plaats daarvan is gekozen voor uitbesteding van werkzaamheden. Op dat onderdeel is een overschrijding te zien.

Personeel van derden

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760

De kosten van inhuur van extern personeel zijn hoger dan begroot. De oorzaak hiervan ligt met name in inzet om achterstallige werkzaamheden uit te voeren (agv het Metamorfoze-project). Ook is er in het kader van het nieuwe Metamorfoze-project extra inzet gepleegd ter vervanging van eigen inzet. Een deel van de verklaring voor de overschrijding is de onderbezetting m.b.t. het vaste personeel.

Kapitaallasten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Afschrijvingen investeringen	90.056	90.975	86.440

In 2016 is alleen geïnvesteerd in archiefruimte in het depot. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Huisvestingskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Bergerweg 1	837.754	827.378	850.612
Totaal Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612

De eindsituatie m.b.t. de huisvesting is inmiddels bereikt en het huidige niveau van de lasten zal naar verwachting van structurele aard zijn.

Kosten automatisering

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296

Digitalisering

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Digitalisering	1.137	4.000	24.211

In 2016 is achterstallige digitalisering uitgevoerd. De achterstand was opgelopen tijdens het eerdere Metamorfoze-project. Tegenover deze extra kosten staat dan ook een vrijval uit de bestemmingsreserve.

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Aanschaf meubilair	1.688	1.451	245
PR en voorlichting	2.397	11.844	10.863
Kantoorbehoeften	3.605	3.000	3.583
Frankeerkosten	1.495	2.000	2.213
Telefoonkosten	781	1.600	771
Representatiekosten	1.502	6.000	324
Onderhoud kantoor machines	653	-	670
Accountantskosten	8.500	9.000	9.509
Bedrijfsgezondheidszorg	2.469	2.000	2.478
Verzekeringen	2.424	3.250	1.778
Kosten kopiëren	6.364	6.000	4.425
Verhuizing incl huur externe ruimte	1.225	-	327
Lasten voorgaand boekjaar	1.133	-	-
Overige kosten	19.762	11.175	58.822
Totaal Materiële kosten	53.999	57.320	96.006

De verschillen tussen de realisatie en de begroting zijn met name positief, met uitzondering van een flinke overschrijding op de overige kosten. Deze post wordt veroorzaakt door de stelpost in verband met de vennootschapsbelasting en ook met advieskosten rond de inrichting van de informatietechnologie.

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Aanschaf bibliotheek	8.815	6.000	4.633
Aanschaf atlas	236	4.000	1.225
Restauratie	9.932	4.500	13.566
Conservering	14.451	7.500	7.346
Abonnementen en tijdschriften	4.580	5.000	4.419
Film	661	1.500	3.571
Kosten E-depot	-	15.000	18.329
Educatie	5.161	4.000	1.088
Druk-/bindwerk	4.667	5.000	2.549
Contributies/DIVA	5.482	10.000	6.125
Totaal Directe productkosten	53.983	62.500	62.850

De verschillen in deze post zijn beperkt en de algehele lijn is dat er zeer zuinig met de beschikbare middelen is omgegaan. Op restauratie is een overschrijding te zien in verband met extra uitgevoerde werkzaamheden voor het charterproject.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Topfunctionaris	functie	functie
dhr. P.M. Bruinooge	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
mw. O. Rasch	lid AB	wethouder Bergen
dhr. W. Swart	lid AB	wethouder Castricum
dhr. K.F. Schuiling	vicevoorzitter AB en DB	burgemeester Den Helder
dhr. L. Dickhoff	lid AB	wethouder Heerhugowaard
dhr. T.J. Romeyn	lid AB	burgemeester Heiloo
dhr. J.R.A. Nawijn	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
dhr. J. Nieuwenhuizen	lid AB en DB	wethouder Langedijk
mw. M. van Kampen-Nouwen	lid AB	burgemeester Schagen
dhr. M. Uitdehaag	lid AB	burgemeester Texel
dhr. P. Post	Secretaris AB en DB	Directeur RHCA

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwaarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis waarvan deze inschaling is de bruto beloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2016 € 116.393 voor een dienstverband van 40 uur. Kostenvergoedingen (reiskosten e.d.) en beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2016 resp. € 882 en € 14.288. Dit maakt het totaalbedrag over 2016 € 131.563. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 179.000 voor 2016.

3. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De Legakker
 Turfstekerstraat 63
 1431 GD Aalsmeer
 Postbus 1077
 1430 BB Aalsmeer
 T [0297] 51 53 00
 E audit@flynth.nl
www.flynth.nl

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Wij hebben de (in de jaarstukken op pagina 23 tot en met 36 opgenomen) jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar te Alkmaar gecontroleerd.

Oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva per 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Oordeel betreffende financiële rechtmatigheid

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Balans;
2. Programmarekening;
3. Toelichtingen (inclusief rapportage in het kader van de Wet normering Topinkomens (WNT))

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, zijnde het jaarverslag (op pagina 5 tot en met 22 opgenomen) die bestaat uit:

- Programmaverantwoording
- Paragrafen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals vermeld in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en met artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de beleidsregels toepassing Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2016 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zoals deze op 26 november 2015 door het algemeen bestuur is vastgesteld, het Besluit begroting en

verantwoording provincies en gemeenten en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.
- De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 26 november 2015 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 26 november 2015 vastgesteld.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het algemeen bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het algemeen bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Flynth Audit B.V.
Aalsmeer, 11 april 2017

Was getekend
Drs. C.M. Dekker-Huige RA

BIJLAGE 1 GEMEENTELIJKE BIJDRAGE PER GEMEENTE 2016

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2015	Gemeentelijke bijdrage
Alkmaar	107.106	827.929
Hollands Kroon	47.546	166.411
Bergen	30.005	105.018
Castricum	34.361	120.264
Den Helder	56.483	197.691
Heerhugowaard	53.554	156.378
Heiloo	22.553	78.936
Langedijk	27.287	95.505
Schagen	46.137	161.480
Texel	13.581	47.534
Totalen	438.613	1.957.143